

Geachte Bestuursleden, beste Collega's,

Wij vragen jullie aandacht voor de bijgevoegde notitie waarmee wij jullie op de hoogte brengen van de problematiek rondom lachgascilinders die steeds vaker worden aangetroffen in het restafval. Onze restafvalverwerker AVR heeft aangekondigd om al vanaf volgende week maatregelen te nemen op de overslaglocatie en kosten aan de gemeenten door te belasten. Met deze notitie informeren we jullie over de laatste ontwikkelingen, onze reactie aan AVR en over het gezamenlijk oppakken van de problematiek rondom lachgascilinders waar onze hele branche mee te maken heeft.

De tweede bijlage betreft een persbericht van de NVRD over de gesprekken met het rijk en de oproep aan de overheid om op korte termijn met oplossingen voor dit probleem te komen.

Met vriendelijke groet,

Peter Kompier

Projectmanager / adviseur gemeenten
Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Postbus 3250
3760 DG SOEST

Email: P.Kompier@avu.nl

Telefoon: 035 60 32 303

Mobiel: 06 11 40 02 90

Dit e-mailbericht geldt niet als officieel besluit, maar is informatief van aard. Alleen aan schriftelijke correspondentie, uitgaande en ondertekend door de daartoe bevoegde personen van AVU, kunnen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail afdrukt.

Aangekondigde maatregelen AVR betreffende lachgascilinders in het restafval

Aan de Algemeen Bestuursleden en de Contactambtenaren van de AVU

Soest, 31 augustus 2023

Geachte Bestuursleden, Beste collega's,

Lachgas valt sinds 1 januari van dit jaar onder de Opiumwet en de verkoop van lachgascilinders voor recreatief gebruik is sinds januari dit jaar daarmee verboden. Tegelijkertijd is het statiegeldsysteem voor de lachgascilinders afgeschaft waardoor deze massaal worden gedumpt in de natuur of tussen het restafval of andere afvalstromen belanden. De lachgascilinders kunnen bij de inzameling, de overslag en de verwerking van het afval voor gevaarlijke situaties zorgen. Onze restafvalverwerker AVR heeft aangekondigd dat er zeer streng zal gaan worden gecontroleerd op de aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval en dat de kosten hiervoor én voor eventuele schade aan de gemeenten worden doorbelast. In deze notitie informeren we jullie over de laatste ontwikkelingen, onze reactie aan AVR en over het gezamenlijk oppakken van de problematiek rondom lachgascilinders waar onze hele branche mee te maken heeft.

Problemen voor afvalverbrandingsinstallaties

Lachgascilinders kunnen ontploffen wanneer deze worden blootgesteld aan grote druk of hitte. Daarom vormen deze een groot gevaar bij de inzameling via kraak-perswagens, bij de overslag en bij de verbranding van restafval. Steeds vaker zijn deze cilinders de oorzaak van ontploffingen in de verbrandingsovens met zware schades tot gevolg. De afvalbranche maakt zich hier terecht grote zorgen over. De financiële schade aan de ovens, extra maatregelen om schade te voorkomen en de kosten van stilstand van de installaties na explosies zijn sinds begin 2023 opgelopen tot ruim €30 miljoen. Belangrijker dan de financiële schade zijn de veiligheidsrisico's waar de mensen op de werkvloer mee geconfronteerd worden door exploderende cilinders en rondvliegende scherven.

Statement vanuit afvalverwerker AVR

De afgelopen maanden heeft er intensief overleg plaatsgevonden tussen de Vereniging Afvalbedrijven (VA), onze branchevereniging NVRD, de ministeries van Justitie & Veiligheid, I&W en VWS en de landelijke politie over de problemen rondom lachgascilinders in de afvalketen. Onze afvalverwerker AVR is ook vertegenwoordigd in dit overleg. Ondanks afspraken die er zijn gemaakt over een constructieve en gezamenlijke aanpak van dit probleem heeft AVR ervoor gekozen om alle gemeenten waarvoor zij het restafval verwerken verantwoordelijk te houden voor de aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval. Middels een brief die AVR aan alle contractpartners heeft verstuurd laat AVR weten dat zij alle kosten die tot op heden zijn gemaakt voor de schade, het sorteren en het afvoeren van de aanwezige lachgascilinders aan de gemeenten wil doorberekenen. Daarnaast heeft AVR aangekondigd om op zeer korte termijn, vanaf volgende week (maandag 4 september), intensief steekproeven te gaan nemen en vrachten af te zullen keuren die lachgascilinders bevatten. Deze afgekeurde vrachten zullen door AVR worden teruggestuurd naar de betreffende gemeenten. Voor elke aanwezige lachgascilinder die tijdens deze steekproeven maar ook daarna in het verwerkingsproces wordt aangetroffen wil AVR daarnaast €500 in rekening brengen.

Vooralsnog is het alleen AVR die deze concrete maatregelen neemt, maar de verwachting is dat andere verwerkers binnenkort soortgelijke maatregelen zullen aankondigen. Omdat de AVU de kosten voor de verwerking van restafval tussen de gemeenten verevent, worden alle AVU-gemeenten door deze maatregelen financieel getroffen.

Reactie van de AVU

Vooropgesteld hebben wij begrip voor de problematiek. De verbrandingsinstallaties worden geconfronteerd met grote financiële schade en veiligheidsrisico's voor hun medewerkers vanwege de keuze van de rijksoverheid; namelijk de beslissing van het Ministerie van Justitie en Veiligheid om de lachgascilinders onder de Opiumwet te laten vallen en het statiegeldsysteem af te schaffen. In onze ogen is hier sprake van een uitdaging die wij met onze gehele branche gezamenlijk moeten aanpakken. Feitelijk is onze hele branche de dupe van deze beslissing van de rijksoverheid. Waar wij geen begrip voor hebben is de manier waarop AVR op een zeer korte termijn, eenzijdig en zonder overleg maatregelen wil opleggen en alle kosten op gemeenten wil afwentelen. Wij hebben AVR dan ook in een reactie op de aangekondigde maatregelen laten weten dat de AVU niet instemt met de aangekondigde maatregelen en ook niet akkoord gaat met het doorbelasten van de gemaakte kosten. Tegelijkertijd heeft de AVU aan AVR voorgesteld om in overleg te treden over een gezamenlijke aanpak van dit probleem.

Afstemming met de NVRD

De AVU heeft direct na de ontvangst van de brief van AVR waarin de maatregelen zijn aangekondigd, contact opgenomen met de NVRD ervan uitgaande dat veel meer gemeenten of gemeentelijke organisaties met dezelfde problematiek te maken krijgen of hebben. De NVRD heeft op 29 augustus jl. daartoe direct een digitaal overleg met de directeuren van reinigingsdiensten georganiseerd en heeft tevens het advocatenbureau Hekkelman ingeschakeld om mee te denken in deze kwestie. Daarnaast heeft de NVRD een reactiebrief opgesteld welke kan worden gebruikt door de aangesloten leden. De reactie van de AVU op de brief van AVR is gebaseerd op de NVRD-reactiebrief.

Momenteel worden er binnen het netwerk van de NVRD en de VA gesprekken gevoerd over het aanspannen van een procedure tegen de Nederlandse Staat. Hoewel dit geen garantie voor succes is, is de aandacht die onze branche hiermee vraagt voor de problematiek van groot belang. De voorbereidingen voor werkbezoeken met Kamerleden en de pers zijn al in volle gang. Om nog meer aandacht te vragen voor de problematiek met lachgascilinders is besloten om nog deze week (vrijdag 1 september) met een media-offensief te starten in de vorm van een oproep aan inwoners om de cilinders in te leveren op de milieustraat. Jullie zullen hier dus op zeer korte termijn meer over horen. Wij adviseren jullie om dit ook actief binnen jullie gemeenten onder de aandacht te brengen.

Gemeenten mogen lachgascilinders opruimen, aannemen en afvoeren

Aangetroffen of in beslag genomen lachgascilinders mogen door overheden vervoerd worden. Dit is het resultaat van overleg van NVRD samen met de Vereniging Afvalbedrijven, de drie betrokken ministeries en Politie Nederland. De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft gezien de actualiteit rondom lachgascilinders een aangepaste interpretatie van het ADR gepubliceerd ([klik hier voor de publicatie](#)). Het ADR is een Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg. Hierin worden regels gesteld waaraan het vervoer van gevaarlijke stoffen moet voldoen. De lachgascilinders mogen door overheidsdiensten of onder hun toezicht

vervoerd worden zonder dat voorschriften uit het ADR van toepassing zijn. De enige voorwaarde is dat het vervoer veilig plaatsvindt.

Ontwikkelingen

Met deze notitie hebben wij jullie op de hoogte gebracht van de plotselinge ontwikkelingen rondom het dossier lachgascilinders. De AVU staat met CirkelWaarde in direct contact met de NVRD en volgt deze op de voet, maar desondanks zijn er nog veel onzekerheden en wij beseffen ons dat deze nog vele vragen bij jullie oproepen. Hiervoor kunnen jullie bij de AVU terecht.

De AVU houdt alle gemeenten aangesloten!

Met vriendelijke groet,

Peter Kompier,
Adviseur gemeenten

PERSBERICHT

Noodgreep door afvalsector: milieustraat opent deuren voor illegale lachgascilinders

Vanaf 1 september 2023 zijn alle milieustraten in Nederland bereid gebruikte illegale lachgascilinders in te nemen. De cilinders worden vanaf januari dit jaar veelvuldig aangetroffen in het restafval. Zij zorgen door ontploffingen in vuilniswagens en afvalverbrandingsinstallaties voor grote schade en serieuze veiligheidsrisico's. Volgens de brancheverenigingen NVRD en Vereniging Afvalbedrijven is de situatie onhoudbaar: "Vanuit het Rijk komt geen oplossing, nu nemen we het heft in eigen hand." Officieel mogen milieustraten geen illegale cilinders innemen.

Vanaf 1 januari dit jaar valt lachgas onder de Opiumwet. Het gebruik en afdanken ervan is dus verboden. Daarmee verviel ook het systeem van statiegeld op de cilinders waar het gas in verpakt zit. "We zien sinds januari een enorme opkomst van wegwerpcilinders die we terugvinden in de openbare ruimte of in het restafval", aldus de NVRD en de Vereniging Afvalbedrijven. Het gaat om ongeveer 250.000 wegwerpcilinders op jaarbasis.

De afgedankte cilinders komen samen met het restafval in afvalverbrandingsinstallaties en inzamelvoertuigen terecht, waar ze onder druk tot ontploffing komen. Dit leidt tot enorme schade aan het materieel, die inmiddels tot zeker 30 miljoen oploopt. De installaties raken beschadigd, moeten worden stilgelegd en gerepareerd. "We hebben het niet over deo-bussen, maar over cilinders van 2 kilo. Het is een wonder dat er nog niemand ernstig gewond is geraakt – of erger", aldus Robbert Loos, directeur Vereniging Afvalbedrijven.

Gesprekken met Rijk vruchteloos

Sinds februari voert de branche gesprekken met ministeries, OM en de politie, maar zonder voldoende resultaat. Eind augustus was de branche hulp beloofd. Die is er nog steeds niet. Daarom heeft de branche als noodoplossing besloten de cilinders bij milieustraten te accepteren. "Het gaat zo niet langer, dus we nemen het heft in eigen handen." Met deze noodgreep hoopt de branche dat er minder cilinders in het restafval terechtkomen. "Maar laten we reëel zijn: niet iedere lachgasgebruiker zal zijn cilinder netjes naar de milieustraat brengen. Er moet dus zo snel mogelijk een duurzame oplossing voor het probleem komen."

Procedure tegen de Staat

Het vinden van die duurzame oplossing is niet de verantwoordelijkheid van de afvalsector, maar van de overheid, stellen de brancheverenigingen. "De Rijksoverheid heeft bij het instellen van een verbod volstrekt niet nagedacht over de gevolgen. Kennelijk was de verwachting dat per 1 januari niemand meer lachgas zou gebruiken. Wij kunnen als gemeenten, inzamelaars en verwerkers dit probleem niet aan. Deze wet had nooit zo mogen worden ingevoerd", aldus De Wild.

Met een brandbrief roept de sector de overheid op om op heel korte termijn met toereikende oplossingen te komen. De sector wil van het kabinet met spoed duidelijkheid om verdere schade – aan mens en machine – in de sector te voorkomen. Ook wil zij de al geleden schade en extra verwerkingskosten vergoed krijgen. "We overwegen juridische stappen om deze duidelijkheid te kunnen krijgen."

Noot voor de redactie (niet voor publicatie)

Over de NVRD

De Koninklijke NVRD verbindt alle gemeenten en publieke afval- en reinigingsdiensten van Nederland. Al sinds 1907 staat de vereniging midden in de samenleving. Haar ruim 400 leden zamelen bij Nederlandse huishoudens het afval in, zorgen voor een schone leefomgeving en maken ruimte voor sociale werkplekken. Met hun handen uit de mouwen dragen zij hiermee dagelijks actief bij aan een circulaire economie. www.nvrd.nl

Over Vereniging Afvalbedrijven

De Vereniging Afvalbedrijven behartigt de belangen van bedrijven die actief zijn in de totale afvalketen. Als verbinder van belangen en partijen in de keten, is de Vereniging Afvalbedrijven een belangrijke partner in de transitie naar de circulaire economie. De Vereniging Afvalbedrijven stimuleert de transitie naar de circulaire economie, waarbij het sluiten van kringlopen en het terugwinnen van materialen, grondstoffen en energie centraal staan. De Vereniging Afvalbedrijven is gesprekspartner voor overheden en andere instanties. De brancheorganisatie vertegenwoordigt in omzet en afvalvolume ongeveer twee derde van de Nederlandse afvalmarkt. www.verenigingafvalbedrijven.nl

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

- NVRD: Kelvin Derksen, derksen@nvrd.nl, 06 21 93 25 87
- Vereniging Afvalbedrijven: Jeroen Stein (woordvoerder), 06 51037847